

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoE/6/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8816209285
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8816209285.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Viery Zolákovej a JUDr. Jany Jančíkovej, v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Advocate s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnej: D. O., E.. XX.XX.XXXX, I. B. XXX/XXA, XXX XX K. E. J., o vymoženie 254,- eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou, č. k. 7Er/1152/2016-27 z 3. októbra 2019 takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „exekučný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

2. Exekučný súd svoje rozhodnutie skutkovo odôvodnil tým, že súdny exekútor mu 1. decembra 2016 doručil návrh na vykonanie exekúcie, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a exekučný titul - rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž, a. s., sp. zn. S. XXXXX/XX zo 7. marca 2016, ktorý nadobudol právoplatnosť 27. júna 2016 a vykonateľnosť 1. augusta 2016. Súd vyzval oprávneného prostredníctvom súdneho exekútora, aby v lehote 10 dní od doručenia výzvy doložil súdu rozhodcovskú zmluvu, ktorá zakladá právomoc rozhodcovského súdu rozhodnúť o veci, nakoľko táto písomnosť nebola súdu doložená a zároveň ho upozornil na to, že ak povinnosť uloženú mu touto výzvou nesplní, súd žiadosť o udelenie poverenia zamietne. Súdny exekútor na túto výzvu nereagoval.

3. Exekučný súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol z dôvodu, že pri preskúmaní žiadosti o udelenie poverenia, návrhu oprávneného a exekučného titulu zistil, že mu nebola doložená rozhodcovská zmluva, ktorá zakladá právomoc rozhodcovského súdu rozhodnúť o veci, a na ktorú sa odvoláva aj samotný exekučný titul. Vzhľadom na nedoplnenie požadovanej písomnosti a absenciu rozhodcovskej zmluvy, ktorá zakladá právomoc rozhodcovského súdu rozhodnúť o veci, súd nemal preukázané, že v tejto veci mohol rozhodovať rozhodcovský súd.

4. Proti uzneseniu podal včas odvolanie oprávnený, a to z dôvodov uvedených v ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), teda, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mal za to, že exekučný súd v prejednávanej veci prekročil rámec svojej preskúmvacej činnosti, ktorú mu zveril zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) a v nadväznosti naňho zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) a na správne zistený skutkový stav veci nesprávne aplikoval právny predpis. Podľa jeho názoru exekučný súd v rámci preskúmvania exekučného titulu

po materiálnej stránke nemôže skúmať samotné rozhodcovské konanie, nakoľko ustanovenie, o ktoré sa opiera súd v napadnutom uznesení stanovuje podmienku na zastavenie exekúcie tak, že rozhodcovský rozsudok a nie rozhodcovské konanie zaväzuje k niečomu nedovolenému. Tvrdil, že aplikovaním ustanovenia § 45 zákona o rozhodcovskom konaní súd ukrátil účastníkov o ich práva, a to hlavne o právo na prejednanie veci pred príslušným súdom. Postupom súdu došlo k nahradeniu konania o žalobe o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Odvolateľ taktiež poukázal na nedostatočne zistený skutkový stav prvoinštančným súdom, keď súd konštatoval, že nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva/rozhodcovská doložka. Oprávnený však uzatvára samostatné rozhodcovské zmluvy formou samostatného právneho úkonu a v niektorých prípadoch sú rozhodcovské doložky obsiahnuté v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Súd to však nezisťoval a zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu. Navyše zdôraznil, že podľa ustanovenia § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka sa za neprijateľnú podmienku považuje ustanovenie vyžadujúce v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Cieľom tejto úpravy bolo umožniť spotrebiteľom rozhodnúť sa, kde uplatnia svoje práva. Na základe uvedených skutočností oprávnený navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

5. Povinná sa k odvolaniu oprávneného v súdom určenej lehote písomne nevyjadřila.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP), v zmysle ustanovenia § 470 ods. 1, ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 243h ods. 1 Exekučného poriadku (v znení účinnom od 1. apríla 2017) a ustanovením § 9a ods. 1 Exekučného poriadku (v znení účinnom do 31. marca 2017), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovení § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

7. Podľa § 243h ods. 1 Exekučného poriadku účinného od 1. apríla 2017, ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelenie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

8. Podľa § 9a ods. 1 Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017, ak to povaha veci nevyklučuje, v konaní podľa tohto zákona sa primerane použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku.

9. Súd prvej inštancie vo veci v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie uvádza:

10. Vychádzajúc z množstva sporov, ktoré vedie oprávnený proti svojim dlžníkom, súd má zo svojej inej činnosti za dostatočne preukázané podpisovanie rozhodcovských zmlúv, ktoré majú zakladať právomoc rozhodcovských súdov prejednávať spor medzi veriteľom a dlžníkom a vytvárať tak titul na vymáhanie pohľadávok z úverov prostredníctvom rozhodcu. Skutočnosť, že rozhodcovská zmluva zakladajúca právomoc konkrétneho rozhodcovského súdu rozhodovať spory účastníkov je sporná, potvrdil vo svojom rozhodnutí vo veci C-243/08 Pannon aj Súdny dvor Európskej únie, keď vyslovil, že vopred stanovená podmienka v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a dodávateľom, ktorá nebola individuálne dohodnutá, a ktorá priznáva právomoc pre všetky spory vyplývajúce zo zmluvy súdu, v obvode ktorého sa nachádza sídlo predávajúceho alebo dodávateľa, spĺňa všetky podmienky, aby mohla byť z hľadiska smernice 93/13/EHS kvalifikovaná ako nekalá.

11. V prejednáwanej veci oprávnený ako veriteľ nanútil povinnej ako spotrebiteľke rozhodovanie sporu pred rozhodcovským súdom, čím vylúčil rozhodovanie sporu pred všeobecným súdom, ktorého príslušnosť by bola stanovená podľa bydliska dlžníka, teda povinnej. Odvolací súd má za to, že za daných okolností nemožno predpokladať, aby si spotrebiteľka ako dlžníčka bola vedomá všetkých dôsledkov súvisiacich s dojednaním rozhodcovskej zmluvy, pričom rozhodcovská zmluva napísaná na

predtlačenom formulári, do ktorého boli dopísané len osobné údaje dlžníka, vytvára zdanlivý súhlas spotrebiteľa s tým, aby prípadné spory boli prejednané v rozhodcovskom konaní, nie pred všeobecnými súdmi. Dlžníčke nebol vysvetlený rozdiel medzi rozhodcovským konaním a konaním pred všeobecným súdom, ale ani dôsledky rozhodcovského konania.

12. Odvolací súd tiež poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6 M Cdo 9/2012 zo 16. januára 2013, podľa ktorého rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Oprávnený si v tomto smere dôkazné bremeno nespľnil. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku, je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Súdna kontrola dopadá aj na stav, že zmluvný vzťah hlavný a vedľajší bol vyjadrený v samostatných listinách. Niet dôvod vylúčiť súdnu kontrolu formulárovej zmluvy len preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázaná vôľa spotrebiteľa individuálne vyjednať, aby prípadné spory riešil rozhodca (v danej veci predformulovaný na tlačive dodávateľa). Inak by aj napríklad záložné zmluvy, ktoré sa nachádzajú na „sólo“ tlačivách boli vylúčené zo súdnej kontroly. Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu, a to je práve aj prípad typových rozhodcovských zmlúv, ktoré sa predkladajú spotrebiteľom na podpis a majú vyvolať dojem, že si ich vyžiadali spotrebiteľia.

13. Odvolací súd v predmetnej veci nevidí dôvod na odklon od spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove z 27. septembra 2010, podľa ktorého: „Zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve uzavretej po 31. decembri 2007 alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu.“

14. Podľa názoru odvolacieho súdu spôsob, akým bola rozhodcovská zmluva spotrebiteľovi predložená, je skôr o nevhodnom predložení zmluvných podmienok, vo vzťahu ku ktorým oprávnený sledoval ich vylúčenie spod režimu súdnej kontroly neprijateľných zmluvných podmienok.

15. Odvolací súd považuje rozhodcovskú zmluvu za neprimeranú zmluvnú podmienku, ktorá je v rozpore s platným právom. Rozhodcovský rozsudok bol založený na neprijateľnej rozhodcovskej zmluve, pretože podľa § 53 ods. 5 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) účinného v čase uzavretia zmluvy je neprijateľná zmluvná podmienka neplatná, a teda nevyvoláva právne účinky obdobne, ako keď rozhodcovskej zmluvy niet. Neprijateľná rozhodcovská doložka, resp. zmluva sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky, resp. zmluvy odporuje dobrým mravom.

16. Keďže ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka nikdy nebolo zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§ 40a Občianskeho zákonníka), išlo o neplatnosť absolútnu, pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti. Ak teda dojednaná podmienka ukladajúca spotrebiteľovi povinnosť podrobiť sa rozhodcovskému konaniu vyvolanému dodávateľom, je pre jej neprijateľnosť neplatná, pre vykonanie exekúcie chýba základný predpoklad, a to právoplatný a vykonateľný exekučný titul. Rozhodcovský súd totiž môže vec v rozhodcovskom konaní prejednať len vtedy, ak medzi zmluvnými stranami bola v súlade s ust. § 3 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) uzatvorená platná rozhodcovská zmluva o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní. Bez takejto platnej zmluvy majúcej buď formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve (§ 4 ods. 1 zákona o rozhodcovskom konaní) akýkoľvek rozhodcovský rozsudok nemôže byť podkladom pre exekučné konanie.

17. Neexistencia právoplatného a vykonateľného exekučného titulu navyše predstavuje neodstrániteľný nedostatok podmienky konania, na ktorý sa musí prihliadať v každom štádiu konania. Jednou z podmienok pre vedenie exekúcie je bez akýchkoľvek pochybností exekučný titul, ktorý musí byť vykonateľný. Rozhodcovský rozsudok opierajúci sa o neplatnú rozhodcovskú zmluvu alebo o neplatnú rozhodcovskú doložku, túto vlastnosť mať nemôže. Súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu konania i bez návrhu zastavená. Všeobecný súd je preto povinný v priebehu celého exekučného konania ex offo skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania.

18. Z uvedeného je zrejmé, že odvolacie námietky oprávneného nie sú dôvodné a súd prvej inštancie postupoval správne, keď podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku skúmal exekučný titul a následne žiadosť o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi zamietol.

19. Odvolací súd preto postupom podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP napadnuté uznesenie exekučného súdu ako vecne správne potvrdil.

20. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v samostatnom rozhodnutí, ktorým sa exekučné konanie končí (§ 44 ods. 4 Exekučného poriadku).

21. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).